

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Jitky Zavřelové a soudců Petra Mikeše a Milana Podhrázkého v právní věci žalobce: **Bc. M. H.**, zastoupený JUDr. Radoslavem Bolfem, advokátem se sídlem Zádušní 2590/2, Mělník, proti žalované: **Česká advokátní komora**, se sídlem Národní 118/16, Praha 1, proti rozhodnutí žalované ze dne 20. 12. 2022, čj. 10.01-000634/22-003, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 22. 2. 2024, čj. 15 A 9/2023-42,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalované **se** náhrada nákladů řízení **nepřiznává**.
- IV. Ustanovenému zástupci žalobce JUDr. Radoslavu Bolfovi, advokátovi, **se nepřiznává** odměna za zastupování žalobce v řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalobce podal 16. 11. 2022 žádost o určení advokáta k zastoupení v řízení před Ústavním soudem o ústavní stížnosti proti usnesení Krajského soudu v Praze z 24. 10. 2022, čj. 101 Co 229/2022-2725, kterým bylo k odvolání žalobce potvrzeno usnesení o uložení pořádkové pokuty ve výši 10 000 Kč. Toto usnesení vydal 1. 9. 2022 pod čj. 101 Co 229/2022-2725 Okresní soud v Mělníku. Pořádkovou pokutu žalobci uložil za hrubě urážlivé podání. Krajský soud uvedl, že obdobná podání žalobce činil opakovaně a byla mu za ně také uložena pokuta. Uložená částka odpovídá účelu institutu pořádkové pokuty.

[2] Shora označeným rozhodnutím žalovaná nevyhověla žádosti žalobce o určení advokáta k poskytnutí bezplatné právní služby pro nesplnění podmínek § 18c odst. 5 zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii (dále jen „zákon o advokacii“). Žalovaná totiž dospěla k závěru, že žádost žalobce je zjevně bezdůvodným uplatňováním nebo bráněním práva.

[3] Proti tomuto rozhodnutí žalované podal žalobce žalobu k Městskému soudu v Praze, který ji rozsudkem označeným v záhlaví zamítl.

[4] Městský soud se v rozsudku věnoval žalobní námitce, podle které žalovaná vědomě uvedla nepravdu při tvrzení, že žádost žalobce směřuje k přezkoumání rozhodnutí obecných soudů Ústavním soudem. Výše zmíněná usnesení Krajského soudu v Praze i Okresního soudu v Mělníku ovšem jsou nepochybně rozhodnutími obecných soudů a ve tvrzení žalované městský soud nenachází vady či úmyslné nepravdy.

[5] Dále městský soud uvedl, že zdůvodnění žalované o zjevně bezdůvodném uplatňování nebo bránění práva je opřeno o rozhodovací praxi Ústavního soudu, kterou argumentuje i městský soud se závěrem, že rozhodnutí o uložení pořádkové pokuty musí extrémně vybočovat z ústavně právních mantinelů, aby se jednalo o zásah do ústavně chráněných práv. Žalobce neodůvodnil, proč by se v jeho případě mělo o zmíněný zásah jednat. Poklady ze správního spisu byly dostačující pro postup žalované podle § 18c odst. 5 zákona o advokacii. Své úvahy žalovaná dostatečně odůvodnila. Argument žalobce, že v době rozhodování žalované neexistovala finální verze ústavní stížnosti je irelevantní, protože podstata žádosti žalobce byla jasná již z jejího obsahu a usnesení Krajského soudu v Praze, které bylo k žádosti přiloženo.

II. Obsah kasační stížnosti

[6] Žalobce (stěžovatel) podal proti rozsudku městského soudu kasační stížnost.

[7] Stěžovatel nesouhlasí se závěrem předsedy městského soudu, který při ústním vyhlášení rozsudku sdělil, že rozhodnutí o uložení pořádkové pokuty zásadně nejsou způsobilá zasáhnout základní práva a svobody účastníků řízení, ani překročit či zneužít pravomoc. Takové tvrzení představuje překročení pravomoci ze strany soudu. Stěžovatel také namítá nesprávné posouzení právní otázky.

[8] Rozsudek městského dostatečně neodůvodňuje závěry o zjevně bezdůvodném uplatňování nebo bránění práva a o možné neúspěšnosti ústavní stížnosti. Závěry žalované a městského soudu se nezakládají na podkladech ve správním spise, ale pouze na úvahách o tehdy neexistující ústavní stížnosti a na rozhodnutích civilních soudů.

[9] Městský soud nesprávně vymezil a reagoval na žalobní námitky stěžovatele. Omezil se pouze na otázku, zda rozhodnutí o uložení pořádkové pokuty je či není rozhodnutím obecných soudů, a nezabýval se požadavkem tehdy neexistující ústavní stížnosti.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

pokračování

[10] Kasační stížnost není důvodná.

[11] Námitka stěžovatele brojící proti sdělení předsedy městského soudu při ústním vyhlášení rozsudku není důvodná. Uvedené sdělení městský soud reflektuje a rozvíjí v bodech 21 až 23 napadeného rozsudku. Jedná se přitom o stejné závěry jako při ústním vyhlášení, pouze v případě písemného vyhotovení rozsudku, podrobněji vysvětlené. To je správný postup, neboť ačkoli písemné vyhotovení musí korespondovat s ústním vyhlášením rozsudku, nemusí být identické. Ústní vyhlášení totiž slouží především ke stručnějšímu odůvodnění rozhodnutí osobám přítomným při jednání.

[12] Stěžovatelem zpochybněný závěr městského soudu současně není nepřezkoumatelný ani nesprávný. Stejně jako žalovaná dochází i městský soud na základě judikatury Ústavního soudu k odůvodněnému závěru, že v případě rozhodnutí o uložení pořádkové pokuty by muselo dojít k excesu, aby takové rozhodnutí bylo sto zasáhnout do ústavně garantovaných práv, a tedy ze strany Ústavního soudu bylo následně meritorně projednáno. Z tohoto důvodu ústavní stížnosti podané proti rozhodnutí o uložení pořádkové pokuty, které takovým excesem není, Ústavní soud pravidelně odmítá pro zjevnou neopodstatněnost. Vyslovený závěr městského soudu dále nepředstavuje stěžovatelem namítanou zmatečnost pro nedostatek pravomoci.

[13] Nedůvodná je i kasační námitka o nedostatečném odůvodnění závěru o zjevně bezdůvodném uplatňování nebo bránění práva a o možné neúspěšnosti ústavní stížnosti. V rozsudku městský soud objasňuje, na základě kterých podkladů ve správním spise posoudil případ stěžovatele. Za stěžejní považuje usnesení, které chtěl stěžovatel ústavní stížností napadnout, tedy usnesení Krajského soudu v Praze z 24. 10. 2022, a obsah žádosti o určení advokáta. I v rámci této kasační námítky tak napadený rozsudek kritéria přezkoumatelnosti splňuje, neboť obsahuje důvody, na základě kterých došlo k nenaplnění důvodů pro určení advokáta. Městský soud jasně a srozumitelně odkázal na relevantní právní úpravu, související judikaturu a neopomněl se vypořádat s námitkami uplatněnými v žalobě (v rozsahu a míře konkrétnosti, v jaké byly uplatněny). Důležité je připomenout, že nepřezkoumatelnost nelze vnímat jako subjektivní představu o tom, jak měl soud o podané žalobě rozhodnout. Jde o objektivní překážku, která by Nejvyššímu správnímu soudu bránila závěry městského soudu řádně přezkoumat. Taková situace v daném případě nenastala.

[14] Nelze souhlasit s tvrzením stěžovatele, že by ze strany městského soudu došlo ke zkreslení žalobních námitek. V žalobě stěžovatel namítal, že je nepravdivé tvrzení žalované, že požadavek stěžovatele směřuje k přezkoumání rozhodnutí obecných soudů Ústavním soudem. Tuto námitku městský soud posoudil jako nesouhlas stěžovatele se závěrem žalované, že je rozhodnutí o uložení pořádkové pokuty rozhodnutím obecných soudů. V bodě 19 rozsudku městský soud následně vyjasnil, že rozhodnutí o uložení pořádkové pokuty je rozhodnutím obecných soudů, ale neomezil se úzce pouze na tuto otázku a námitku posoudil i z širšího úhlu pohledu. V bodech 20 a následujících napadeného rozsudku totiž objasnil, jak se judikatura Ústavního soudu staví k ústavním stížnostem, které napadají právě rozhodnutí obecných soudů o uložení pořádkové pokuty, a došel, stejně jako žalovaná, k závěru o zjevně bezdůvodném uplatňování nebo bránění práva, jde-li o dané

konkrétní rozhodnutí. Nejvyšší správní soud tak uzavírá, že městský soud žalobní námitky vypořádal bez jejich zkreslení.

[15] Kasační námitka o tehdy neexistující ústavní stížnosti jako důležitém podkladu pro rozhodnutí žalované je také nedůvodná. Jak městský soud vyslovil v bodech 11 a 25 napadeného rozsudku, pro rozhodnutí byly dostatečné podklady shromážděné ve správním spise. Proto také zamítl návrh na doplnění dokazování doplněním ústavní stížnosti z 24. 1. 2023. S tímto závěrem se Nejvyšší správní soud ztotožňuje. Z podkladů obsažených ve správním spise vyplývá, že stěžovatel i v minulosti činil hrubě urážlivá podání, za která mu byla uložena pořádková pokuta (usnesení Okresního soudu v Mělníku z 22. 5. 2019, čj. 42 P 502/2012-1760, ve spojení s usnesením Krajského soudu v Praze z 17. 7. 2019, čj. 101 Co 223/2019-1836). V řešeném podání se stěžovatel vzhledem k počtu adresátů opět dopustil veřejné osobní kritiky soudce, která překračuje hranice toho, co by jako neúspěšný účastník mohl namítat v odvolání. Za těchto okolností se uložení pokuty ani její výše nejeví být excesivní. Sepsaná ústavní stížnost proto nebyla potřebná pro zjištění skutkového stavu a posouzení důvodnosti žalobních námitek.

IV. Závěr a náklady řízení

[16] Nejvyšší správní soud s ohledem na výše uvedené neshledal kasační stížnost důvodnou, a proto ji podle § 110 odst. 1 poslední věty s. ř. s. zamítl.

[17] O náhradě nákladů řízení rozhodl soud v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti. Žalované v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec úřední činnosti nevznikly, proto soud rozhodl, že se jí náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.

[18] V řízení o kasační stížnosti byl stěžovatel zastoupen JUDr. Radoslavem Bolfem, advokátem, který mu byl ustanoven usnesením Nejvyššího správního soudu z 27. 6. 2024, čj. 8 As 81/2024-37. V takovém případě hradí odměnu advokáta a hotové výdaje stát (§ 35 odst. 10 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.). Ustanovený zástupce nicméně v řízení neučinil žádný úkon právní služby ve smyslu vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif). K doplnění kasační stížnosti vyzýván nebyl, neboť to nebylo na místě. Proto mu nebyla odměna za zastupování v řízení o kasační stížnosti přiznána.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 26. září 2024

Jitka Zavřelová
předsedkyně senátu